

Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Utbildningsplan

Sjuksköterskeprogrammet

Programkod:	VGSSK
Programmets benämning:	Sjuksköterskeprogrammet Study Program in Nursing
Högskolepoäng/ECTS:	180 högskolepoäng/ECTS
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap, 2015-02-23 (Dnr: HNT 2015/53).
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Examenskategori:	Yrkesexamen Utbildningsprogrammet uppfyller dessutom kraven för generell Kandidatexamen
Behörighetskrav	Grundläggande behörighet samt Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 16). Eller: Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (områdesbehörighet A14).

Inledning

Sjuksköterskeprogrammet vid Karlstads universitet skall ge förutsättningar för studenten att inhämta de kunskaper och den professionella kompetens som krävs för att arbeta som legitimerad sjuksköterska, samt för fortsatta akademiska studier.

En legitimerad sjuksköterska arbetar utifrån ett etiskt förhållningssätt och i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Den legitimerade sjuksköterskan arbetar inom många olika verksamhetsområden och vårdformer där arbetsuppgifterna är mycket varierande. Sjuksköterskans arbete kan beskrivas i tre kompetensområden: Omvårdnadens teori och praktik, Forskning, utveckling och utbildning samt Ledarskap. Helhetssyn och etiskt förhållningssätt ska genomsyra samtliga kompetensområden. Detta innebär att

- utgå ifrån en värdegrund som vilar på en humanistisk människosyn
- visa omsorg om och respekt för patientens autonomi, integritet och värdighet
- tillvarata patienters och/eller närståendes kunskaper och erfarenheter
- visa öppenhet och respekt för olika värderingar och trosuppfattningar
- utifrån patientens och/eller närståendes önskemål och behov föra deras talan
- tillämpa gällande forskningsetiska konventioner
- tillvarata arbetslagets och andras kunskaper/erfarenheter och genom teamsamverkan bidra till en helhetssyn på patienten

(Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska, Socialstyrelsen, 2005).

Utbildningen utformas dessutom för att möta framtidens krav på ständigt lärande och utveckling.

Omvårdnad är huvudområde i sjuksköterskeprogrammet och utgör kunskapsbas för sjuksköterskors självständiga yrkesutövande. Omvårdnad som vetenskaplig disciplin har en patientnära och klinisk förankring. Omvårdnadsforskningen förser det praktiska omvårdnadsarbetet med evidensbaserad kunskap. Centrala begrepp i omvårdnad är människa, hälsa, miljö och omvårdnadshandlingar. Omvårdnad har sin grund i en humanistisk människosyn. Omvårdnad syftar till att främja hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, bevara och återställa hälsa utifrån individers möjligheter och behov, lindra lidande samt möjliggöra en värdig död. En central del i omvårdnaden är relationer mellan sjuksköterskan, patienten och närstående. Dessa relationer präglas av helhetssyn, etiskt och vetenskapligt förhållningssätt. I sjuksköterskans profession ingår att bedöma och diagnostisera faktiska och potentiella hälsoproblem samt hälsoresurser hos individer och grupper. Utifrån dessa planeras och genomförs omvårdnadshandlingar som riktar sig mot upplevelser av hälsa och ohälsa. Det är också sjuksköterskans ansvar att utvärdera given omvårdnad och sätta omvårdnads mål. Sammanfattningsvis innebär detta att identifiera och analysera upplevelser av sjukdom, symptom och funktionsnedsättningar samt egenvårdsbehov och resurser för att främja hälsa och anpassning till en förändrad livssituation.

Utbildningens mål

Enligt Högskolelagen skall utbildning som är på grundnivå utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området

(1 kap. 8 § Högskolelagen SFS 2006:173).

För all sjuksköterskeutbildning i Sverige gäller att yrkesexamen som sjuksköterska uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 180 högskolepoäng (hp) och särskilda utbildningsmål, vilka beskrivs i Högskoleförordningens examensordning (SFS 2006:1053). För sjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individens och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.

För sjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng

Utöver ovanstående mål i högskoleförordningens examensordning har sjuksköterskeutbildningen vid Karlstads universitet utformats utifrån de mål som gäller för en generell kandidatexamen (SFS 2006:1053) samt gällande lagar och förordningar för sjuksköterskeyrket.

Målen för kandidatexamen (180 hp) är följande:

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Utbildningens uppläggning

Sjuksköterskeprogrammet omfattar 180 hp och är sammansatt av integrerade kurser i omvårdnad 105 hp, medicinsk vetenskap 57,5 hp och samhälls- och beteendevetenskap 10 hp (bilaga 1). Dessutom ingår en valfri kurs om 7,5 hp. Kursen behöver inte vara inom huvudområdet, men med relevans för sjuksköterskeprogrammets lärandemål. I utbildningen ingår vetenskapliga metoder i omvårdnad, 15 hp, varav 7,5 hp integreras i kurserna (bilaga 1). Dessutom ingår ett examensarbete omfattande 15 hp. Utbildningen genomsyras av utvalda strimmor, som exempelvis forskningsprocessen, omvårdnadsprocessen, sjuksköterskans profession, med en progression som sträcker sig över de tre utbildningsåren. Progressionen under utbildningen sker genom att ökade krav ställs från år ett till år tre genom ökad komplexitet i kursinnehåll och former och ökad självständighet hos studenten i studierna. Utbildningen innehåller 86,5 hp kliniska studier, varav 48 hp verksamhetsförlagd utbildning. Möjlighet finns att förlägga avsnitt av utbildningen utomlands.

Utbildningens innehåll

Utbildningen innehåller kurser som integrerar omvårdnad, medicinsk vetenskap och samhälls- och beteendevetenskap (bilaga 1).

I programmet ingår följande kurser:

- Omvårdnadens grund och sjuksköterskans profession, 30 hp (G1N)
- Grundläggande klinisk omvårdnad, 30 hp (G1N)
- Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa, 37,5 hp (G1F)
- Omvårdnad vid akuta situationer, 7,5 hp (G1F)
- Vetenskapliga metoder i omvårdnad, 7,5 hp (G2F)
- Valfri kurs, 7,5 hp
- Omvårdnad vid långvarig ohälsa och multisjuklighet, 30 hp (G2F)
- Examensarbete i omvårdnad, 15 hp (G2E)
- Sjuksköterskans profession, kliniska kompetens och ledarskap 15 hp (G2F)

Bilaga 2. Översiktsbild av sjuksköterskeprogrammets kursstruktur.

Pedagogisk grundsyn och lärandeformer

Utbildningen bygger på ett processorienterat synsätt, vilket innebär att lärandet ses som en pågående social, meningsskapande och aktiv process i vilken kunskap konstrueras tillsammans med andra människor ¹. Det innebär dessutom att förstå ämnet och traditionen, relatera till samtiden och göra kunskapen synlig och aktuell samt forma och göra ämnet till en egen personlig, integrerad kunskap ².

Utbildningens bredd, djup och komplexitet ökas stegvis. Människans grundläggande behov studeras i början av utbildningen, därefter studeras behov av omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa, omvårdnad vid akuta situationer och slutligen omvårdnad vid långvarig ohälsa och multisjuklighet. Progressionen baseras på att kunskapen från tidigare steg bildar bas för lärandet i nästa steg och ställer ökande krav på studentens självständighet (bilaga 1).

De pedagogiska arbetsformerna varierar och utgörs bland annat av egna studier, arbete i grupp, föreläsningar, handledning och seminarier. Under utbildningen integreras den teoretiska och praktiska kunskapen för att uppnå ett professionellt yrkeskunnande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kliniska studier omfattar studier som har en klinisk förankring exempelvis genom arbete med patientfall, simulering, övningar av metoder och tekniker inom omvårdnad, laborationer samt verksamhetsförlagd utbildning. Studentens professionella utveckling och självkänedom främjas under utbildningen genom kontinuerlig reflektion och genom att delta i handledning.

Examination

Med examination avses pedagogisk verksamhet vid vilken studentens målpuppfyllelse av lärandemål bedöms. Olika former av examination används för att bedöma kunskaper, färdigheter samt professionellt och vetenskapligt förhållningssätt. I slutet av utbildningen ingår ett examensarbete i omvårdnad och en Nationell klinisk slutexamination. Examination framgår av respektive kursplan.

Examensbenämning

Examensbenämning för yrkesexamen:

Sjuksköterskeexamen

Bachelor of Science in Nursing

Examensbenämning för kandidatexamen:

Filosofie kandidatexamen. Huvudområde: Omvårdnad

Bachelor of Science. Major: Nursing

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknade av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Närvaro

En veckas heltidsstudier motsvaras av 1,5 hp. Förhållandet mellan schemalagd undervisning och självstudier varierar beroende på kursinnehåll och omfattar tillsammans heltidsstudier. Obligatorisk närvaro förekommer under vissa delar av utbildningen och framgår av respektive kursplan.

Uppflyttning till högre årskurs/kurser/kursblock

Kursernas innehåll bygger på varandra. För att bli antagen och gå vidare till kurser inom programmet gäller särskilda behörighetskrav, vilka regleras i respektive kursplan.

¹ Bisholt, B. (2009). *Nyutexaminerade sjuksköterskors yrkessocialisation. –Erfarenheter av ett introduktionsprogram*. Diss. Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet.

² Bentling, S. & Jonsson, B. (red.) (2012). *Vårdpedagogiska utmaningar*. Stockholm: Liber.

Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning förläggs till vårdverksamhet i hela Värmland, vilket kan innebära merkostnad för studenten.

Förnyat prov

Student som ej bedömts godkänd vid ordinarie examination av kurs ges möjlighet till förnyad prövning vid minst två tillfällen inom ett år från ordinarie tillfället. Vid andra omtentamenstillfället har studenten rätt att begära annan examinator. Förnyat prov i syfte att höja godkänt betyg är ej tillåtet.

Student som ej bedömts godkänd under verksamhetsförlagd utbildning, har möjlighet till förnyad bedömning (vid två tillfällen), så snart det finns organisatoriska möjligheter för detta.

Studieuppehåll och studieavbrott

Studenter som önskar göra studieavbrott eller studieuppehåll skall skriftligt meddela detta på särskild blankett till Studie- och karriärvägledare.

Regler för utbildning

Regler för utbildning på grund- och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Avskiljande från utbildningen

En student kan tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det därför föreligger en påtaglig risk att en annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljandenämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet. (Högskolelagen kap 4, 6§, SFS 1992:1434, Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning SFS 2007:989).

FÖRDELNING AV HÖGSKOLEPOÄNG (hp) I SJUKSKÖTERSKEPROGRAMMETS KURSER

Kurs	Omvårdnad	Medicinsk vetenskap	Samhälls- och beteendevetenskap	Antal hp per kurs	Progression huvudområde 3)
Omvårdnadens grund och sjuksköterskans profession ¹⁾	13	14	3	30	G1N
Grundläggande klinisk omvårdnad ¹⁾	18	10	2	30	G1N
Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa ²⁾	22	15,5		37,5	G1F
Omvårdnad vid akuta situationer	3,5	4		7,5	G1F
Valfri kurs				7,5	
Vetenskapliga metoder i omvårdnad	7,5			7,5	G2F
Omvårdnad vid långvarig ohälsa och multisjuklighet	16	11	3	30	G2F
Examensarbete i Omvårdnad	15			15	G2E
Sjuksköterskans profession, kliniska kompetens och ledarskap	10	3	2	15	G2F
	105	57,5	10	180	

1) I dessa kurser ingår vetenskapliga metoder i omvårdnad omfattande 7,5 hp

2) Krav på godkänd kurs: Omvårdnadens grund och sjuksköterskans profession 30 hp

3) Progression inom huvudområde anges enligt följande:

G1N grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

G1F grundnivå, har mindre än 60 hp på grundnivå som förkunskapskrav

G2E grundnivå, har minst 60 hp som förkunskapskrav och innehåller examensarbete

G2F grundnivå, har minst 60 hp kurser på grundnivå som förkunskapskrav

ÖVERSIKTSBILD AV SJUKSKÖTERSKEPROGRAMMETS KURSSTRUKTUR 180 högskolepoäng (hp)
(Omvårdnad 105 hp, Medicinsk vetenskap 57,5 hp och Samhälls- och beteendevetenskap 10 hp)

Termin 1.

Omvårdnadens grund och sjuksköterskans profession, 30 hp
varav kliniska studier 12 hp inkl. VFU 1,5 hp

Termin 2.

Grundläggande klinisk omvårdnad, 30 hp
varav kliniska studier 18 hp inkl. VFU 6 hp

Termin 3.

Omvårdnad vid symtom och tecken på ohälsa, 37,5 hp
varav kliniska studier 30 hp inkl. VFU 21 hp

Termin 4.

Omvårdnad vid
akuta situationer,
7,5 hp
varav kliniska
studier 3 hp inkl.
VFU 1,5 hp

Vetenskapliga
metoder i
omvårdnad, 7,5
hp

Valfri kurs, 7,5
hp

Termin 5.

Omvårdnad vid långvarig ohälsa och multisjuklighet, 30 hp
varav kliniska studier 15 hp inkl. VFU 10,5 hp

Termin 6.

Examensarbete i omvårdnad, 15 hp

Sjuksköterskans profession, kliniska
kompetens och ledarskap, 15 hp
varav kliniska studier 8,5 hp inkl.
VFU 7,5 hp